

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

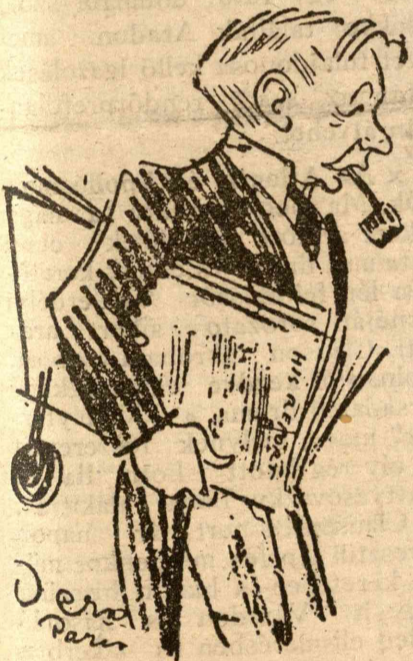
Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A német kancellár beszéde Londonban

Németország delegátusai résztvesznek a konferencia ülésén — Mac Donald baráti kézfogása
Érdekes részletek a történelmi jelenetekről

A készülő világtörténelem számára el nem képzelhető hordereje van annak, ami most Londonban történik. Egy amerikai tábornok megtalálta a kibontakozás lehetőségét Európa gondterhes bizonytalanságából. Daves tábornok józan jenkiesze nőtt túl a katonai erények értékén, hogy a világbéke elkövetkezését tényleg közelünkbe hozza.

DAWES

Amikor a német márka árfohlyama elhagyta a reális számok világát és a csillagászati számdimenziókba lépett, a napnyugati bölcsék úgy gondolták, hogy mégis meg kellene látni a helyszínen; miye van Németországnak és mennyi jóvátételt tud fizetni? Erre a munkára — amelyhez hasonlót pénzügyminiszter, vagy közgazdász még talán sohasem végzett — Dawes tábornok szemelték ki. Hogyan dolgozott, azt eléggé dokumentálja egyetlenegy körülmény, az hogy Németország is, Franciaország is elfogadhatónak találta tervét, amely tehát nem más, mint a jóvátétel törlesztésének olyan módja, hogy Franciaország megkapja a magáét, viszont Németország is kilábaljon a gazdasági válságból.

Mac Donald? Róla már fölösleges ismertetést írni. A skóthalász fia a történelem legérdekesebb selfmade-manje közé tartozik. A kontinens szocialistáira

nem igen érti, hogy Mac Donald elvtárs, amellet, hogy hisz Marxban, buzgó fia a szabad református egyháznak is. És ő, akit háboru alatt pacifista magatartásáért egy londoni klub figyelt, most tökéletes gentleman, aki vasárnaponként királyi vendége. Utóvégre ha Csicserinnek szabad volt koccintgatnia a génuai érsekkel, egy úrszélt Labour-party-beli aktív miniszterelnöknek miért ne lenne szabad vendégesztélni majdem köztársasági elnökszámba menő uralkodójánál? Ez Mac Donald.

Végül Herriot. A lyoni polgármester ez előtt sem fért el városának falai között. Világra szóló neve volt már akkor, amikor Szovjet-Oroszországot betartta. Páldátlan bátor cselekedés volt ez, hiszen Franciaor-

szág és Oroszország közt a viszony az ellenségesnél is rosszabb volt. Amikor aztán a májusi választáson leverte a reakciót, az egész világ hozsannája szállt feléje. Tegnapiig ugyan még árnyékként kíséri Poincare szelleme, de ma már a londoni konferencián Franciaország igazi — örök-jó — arcát mutatja és Marianne arcának ragyogása az emeriség szebb jövőjét fogja elővarázsolni.

Azon a napon, amikor a legyőzött Németország képviselői megjelentek a londoni konferencia asztalánál az egész világ ujjongva figyel fel. Ezek a tanácskozások egy jobb kornak kaputvitását jelentik.

A németek részvételével lefolyt történelmi jelentőségű ülésről a következő londoni távirati tudósításunk számol be:

Históriai pillanatok Megérkeznek a németek

Reggel nyolc órakor futott be a német delegátusokat hozó különvonat a londoni pályaudvarra. A delegációt a konferencia főtitkára és az angol külügyminiszterium egy magasrangú tisztviselője fogadta. A delegátusok megérkezésük után a Ritz szállóba hajtottak, ahol bevárták a konferencia mai ülésére szóló meghívást, amit délelőtt tíz órakor meg is kaptak.

MAC DONALD

A Havas ügynökség jelentése szerint a konferencia teljes ülésének megnyitása déli 12 órára volt kitűzve. Jóval 12 óra előtt a külügyminiszterium palotájai előtt már nagy néptömeg hullámzott, hogy tanuja legyen a történelmi jelenetnek. Egymás után érkeznek a konferencia résztvevői. Mac Donald már reggel óta hivatalában dolgozik, tizenegy óra után érkezik Herriot, majd Hymans, Theunis, Kelloy. A konferencia többi résztvevői már a helyükön vannak.

Néhány perccel tizenkét óra előtt négy autó állt meg a külügyminiszterium kapujában. Az első nagy Mercedes-kocsiból három redingót viselő cilinderes ur szállott ki. Marx német birodalmi kancellár Streese-mann német külügyminiszter és Luther német birodalmi pénzügyminiszter.

Az urak az angol külügyi hivatal épülete előtt bevárták a többi autókából kiszálló német urakat és együttesen indultak fel a külügyminiszterium nagy tanácskozó termébe, ahol a konferencia tagjai már összegyülekeztek.

Mikor Németország megbízottai a terembe léptek, néma főhaj-tással üdvözölték egymást a dip-

lomaták. E pillanatban Mac Donald, a konferencia elnöke felkelt helyéről, elébe sietett a német delegátusoknak, melegen kezét szorított a delegáció tagjaival, majd sorra bemutatta őket a konferencia résztvevőinek.

A német delegátusok ezután elfoglalták a számukra kijelölt helyet, mire Mac Donald rövid beszédben üdvözölte őket. Be-

HERRIOT

szédebn kiemelte, hogy azt a fel-elősséget, amely a Daves-tervezet nyomán felmerül, vállalni kell nemcsak azért mert lehetséges, hanem azért is, mert általános kívánság ma már, hogy komoly, becsületes kísérlet történjék azoknak a kötelezetteknek a teljesítésére, amelyet aláírások szentesítenek.

— A régi aláírásokat — mondta Mac Donald — a mostani tárgyalások után, ahol valamenynyi felet meghallgatják, új aláírásoknak kell követniök. A szövetségesek közölni ohajtják a németekkel azokat a megegyezéseket, amelyeket egymásközt létesítettek és azokra a pontokra, amelyekhez szükséges a német kormány hozzájárulása. Önökkel tárgyalásokba kívánunk bocsájtkozni.

Beszédeben Mac Donald hangsúlyozta még, hogy a konferencia munkája csak a Dawes-tervezet kifejtésére szorítkozik és azt a reményét fejezte ki hogy

az együttműködés szelleme hamarosan olyan megegyezést fog létrehozni, amely az európai hatalmak barátságos viszonyára előnyös.

Marx német kancellár válaszában a német delegáció nevében az üdvözlés barátságos szavait köszöni. Hangsúlyozta, hogy a megoldandó feladatok döntő történeti fontosságuk. A német delegáció meg van győződve arról, hogy Németország és Európa sorsa a nagy feladat megoldásától függ, ami csupán a békés megegyezés és a feltétlen őszinteség szellemében születhetik meg. A német delegáció a szakértői tervezetben látja azt az utat, amelyen keresztül a német nép eljut a szabadsághoz és a békéhez. Mihelyt a gazdasági tevékenység lényeges feltételeit biztosították, a német nép teljes erejéből, a töle követelt néhez kötelezettségek teljesítésének szenteli magát.

Marx kancellár megerősíti még a német kormányt az a nyilatkozatát, hogy a tervezet alkalmas alap a jóvátétel megoldására és hozzáfűzi, hogy kormánya a konferencián várható megegyezés reményében készségesen elkészíti a Dawes-tervezet előírásának megfelelően azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a szakértőbizottságok vázlatosan kidolgoztak.

Marx beszéde után Mac Donalddal emelkedett szólásra, átadta a németeknek a szövetségesek által hozott határozatokat és kérte, hogy azokat sürgősen tanulmányozzák, hogy lehetőleg még aznap este megbeszélhessék a határozatokat. Az angol miniszterelnök annak az óhajának adott kifejezést, hogy a konferencia munkálatai óhajandó volna péntekig befejezni. Eppen ezért kéri, hogy a felesleges vitákat és hosszabb beszédeket mellőzzék.

Marx kancellár ismételt hangsúlyozta, hogy azzal az őszinte kívánsággal jöttek ide, hogy Európa békéjének helyreállításában közreműködjenek.

Mac Donald zárószavai után a konferencia ülése véget ért.

Szerdán a konferencia újabb teljes ülést tart. Remélik, hogy a német delegáció ekkorra befejezi a szövetségesek által kidolgozott határozatok tanulmányozását.

Az angol sajtó különös figyelemmel fordul a német delegátusok felé. Ezek azonban az újságíróknak nem adnak külön-külön nyilatkozatokat.

A konferencia első üléseinek befejezése után Marx és Stresemann a külügyi sajtóosztály főnöke útján a következő nyilatkozatot tették:

— Azzal az őszinte elhatározással jövünk Londonba, hogy a Dawes-féle tervet a maga egészében, igazi szellemének megfelelően megvalósítsuk. Amennyire lehet, gyorsan kívánjuk a javaslatot életbeléptetni, a megvalósítás után pedig loyálisan tájékoztatni.

— Nem kételkedünk, hogy rövid idő alatt megegyezésre fogunk jutni.

Tegnap a német hadüzenet

tizedik évfordulóján Mac Donalddal az angol alsóházban hosszabb beszédet mondott a londoni konferenciáról. Megállapította, hogy a konferencia ülésén a Németország pénzügyi és gazdasági egyezségének helyreállítására vonatkozó intézkedéseket, — beleértve Németország közigazgatási szuverenitásának helyreállítását is — kidolgozták. A vámokra és vasutakra vonatkozólag Németország szuverenitása, legkésőbb október tizedikéig helyreáll.

renitása, legkésőbb október tizedikéig helyreáll.

Kölcsönös amnesztiát biztosítanak az 1923 január óta történt események következtében elkövetett cselekményekre.

A német kölcsönt nem a kormányok felelőssége mellett folyósítják. Mielőtt a bankárok véglegesen kijelentik, hogy hajlandók kölcsönt nyújtani, a garanciákról tárgyalniuk kell közvetlenül a német kormánnyal.

A római temető sirjaiban keresik Matteotti hamvait

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából táviratozzák: A Chicago Tribune érdekes szenzációt közöl Matteotti meggyilkolásával kapcsolatban. A lap szerint a nép közt az a hír terejdt el, hogy Matteottit titokban eltemették Rómában. A hír az olasz nép körében óriási izgalmat váltott ki, úgy, hogy a tévhit eloszlatása céljából a római hatóságok a lapok képviselőinek jelenlétében azt a négy sirt, amelyekre a néphit leginkább gyanakodott, felbontották. Megállapították, hogy Matteotti holtteste nincs egyikben sem.

váltott ki, úgy, hogy a tévhit eloszlatása céljából a római hatóságok a lapok képviselőinek jelenlétében azt a négy sirt, amelyekre a néphit leginkább gyanakodott, felbontották. Megállapították, hogy Matteotti holtteste nincs egyikben sem.

Érdekes hírek a Huzella—Pfaff-üzlet eladásáról

Egy bukaresti bank akarja kivenni

Cáfolattal együtt, de mégis megírjuk, amiről egész Nagyvárad beszél: hogy ismét eltűnik a régi Nagyváradnak egy drága darabja és helyt ad a modern élet feltörő erejének: a banknak. A Huzella-üzletről van szó, amely már régóta nem Huzelláé, hanem Pfaff Kálmáné, de amely 1839 óta mind e mai napig Huzella néven volt ismeretes és népszerű a város keretén túl is. Most aztán arról beszélnek, hogy Pfaff Kálmán üzletét megvette a Banca Chrissoveloni, Bukarest egyi klegelősebb magánbankháza, amely a Marmarosch

Blankkal vetekedik. A Banca Chrissoveloni-nak állítólag fiók céljaira kell a pompás üzlethelyiség, amelyért beavatottak szerint másfél millió lejt fizetett.

Az Estilap munkatársa megkérdezte Pfaff Kádmánt: mi igaz abból a városszerző elterjedt hírből, hogy üzletét eladta? Pfaff válaszolt:

— Szó sem igaz az egészről. Én is másoktól hallom, hogy eladtam boltomat. Másfélmillió lejtért korántsem adnám el, hiszen a berendezés sokkal többet ér.

nás Andor és Lóránd 100 lejt adományozott. Természetbeni adományokat küldtek: Komlós Aladárné, Rothbarth Edéné, Schweitzer Adolf, Krammer Aronné, Klór Antal. Mindezek adományokért hálás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetősége.

NAGYVARADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	350
DOLLÁR	227—
SVÁJCI FRANK	4270
OSZTRÁK KORONA	320
FRANCIA FRANK	1235
CSEH KORONA	675
LIRA	1005
PONT STERLING	1010

Készülődés a váradai Kereskedelmi Csarnok őszi kiállítására

Hirt adtunk már róla, hogy a nagyváradai Kereskedelmi Csarnok vezetőségének egészséges kezdeményezésére szeptember 6-tól 9-ig a Csarnok valamennyi termében a váradai ipar és kereskedelem grandiózus mintavásárt rendez, melynek méretei minden eddigit túlszárnyalnak. Közél száz hely áll majd a kiállítók rendelkezésére és máris nagyszámmal vannak jelentkezők, akik produktumaik és áru-

cikkeik színe-javával kiakarnak vonulni erre a mintavásárra. A petyhüdt gazdasági életbe sok üdvös frissességet visz ez az akció, amelynek teljes anyagi és erkölcsi sikerét a Kereskedelmi Csarnok vezetőségének körültekintő előkészülete garantálja.

Atlantic mozgó **Apolló mozgó**
9¹/₄ órákor 6 és 9 órákor

Ma, szerdán utoljára

Két lélek

Eszterházy Agnes grófnő és Olaf Fjorddal a főszerepekben

Az Atlantic-mozgó mai műsorában már fellép a **Claudon-csoport.**

Holnap, csütörtöktől kezdve

Vetélytársak

Dráma 6 felvonásban.

Loth Ila és Matyasofszky Ilonával a főszerepekben.

* Egy 1050 dolláros csekket találtak Aradon. A nagyváradai rendőrség értesítést kapott, hogy egy 1050 dollárról szóló csekket találtak Aradon amelyet tulajdonosa kellő igazolások után az aradi rendőrprefektúrán átvehet.

x Az Atlantic és Apolló mozgók. Ma megy utoljára a nagy sikert aratott „Két lélek” című hatalmas dráma és ennek keretében lép fel először az erdélyi turnéján sorozatos sikert aratott Claudon akrobata-csoport. Holnaptól kezdve egy megkapó társadalmi dráma, a „Vetélytársak” megy, melynek főszerepeit az oly rég látott Loth Ila és Matyasofszky Ilona alakítják. A Claudon-csoport pár napon keresztül lép fel, mindenkor műsor keretében s bizton hisszük, hogy itt Váradon is hasonló meleg elismerésben és sikerben lesz része, mint Erdély többi városában volt.

x „Az Apokalipszis négy lovasa” második része látható ma, szerdán a Dorian Terrasseon 9 órákor és a Dorian-filmszínházban 6 órákor. Kedvezőtlen idő esetén a 9 órás előadás is a Dorian-filmszínház nagytermében lesz megtartva. — Jön: „Harun al Raschid” a legszebb Kertész Mihály-film.

x Férfi ingek legolcsóbban Schlesinger és Jung cégnél, Str. Avram Jancu (Kossuth-utca).

x Nem emelkedtek az árak, csipkét, kelengyét a volt árakban csakis Bleier áruházában

x Megjött a vámtarifa a Hege-düs Hirlapiróda. Ára 50 lei.

Selejles I-a lányolharisnyák minden színben 60--80 Lei Abrahámnál Rimanóczy-utca 4. szám.

x Kegyelet a Sas alatt.

Calea Victoriei (v. Kolozsvári) uti lakos: Petru Herman 79.
Matei Corvin (gróf Batthyány Lajos utcai lakos): Katz József 4.
Pece-utcai lakosok: Schreiber Fülöp 44, Nagy Sándor 44, Mózes Imre 44, Kovács József 31, özvegy Sebestyén Józsefné 31, Matyi Mihály 46, Kiss Károly 42, Kacsora György 42, Moga György 35.

Axente Sever (v. Bem) utcai lakosok: özvegy Kakasi Dénesné 9, Lipcsei Béla 15, Ghitea Teodor 15, Patócs János 1,5 Sima Ágnes 15, özvegy Lutas Jánosné 15, Moldovan János 15, Mózes János 15, Malitza János 15, Rottenberg Dezső 17, özvegy Ladányi Károlyné 15, Adler Ferenc 15, Nagy Imre 17, Somolyai János 15, Hivesi József 17, Zucker Hanna 17.

Egyeztető iroda

A nyomasztó közgazdasági viszonyok, amikor a hosszas kényszerezésségi és csődeljárás tetemes költségei is külön vagyontömegeket emésztenek fel, egyre nehezebbé teszik ugy a hitelező, mint az adós helyzetét. A hibájukon kívül fizetési zavarokba jutott tisztességes kereskedőknek akar segítségére lenni a „Pénzvilág“ crediti információs osztálya, amidőn kereskedői körökből megnyilvánult fölkérésre újból működésbe hozta a már békében is sikeresen bevált egyeztető irodát, a mely egyrészt a külföldi hitelezői védegyuletekkel kapcsolatban, másrészt pedig a már megalapozott és személyes nexusok birtokában a jóakaró bankokkal, gyárakkal, nagykereskedőkkel és azon ügyvédképviseelőivel létre fog hozni perenkívül békés meg egyeztetést az adós további reuzálása érdekében, de a hitelező nagyobb károsodása nélkül. Az egyeztető iroda szakszerűen komoly kereskedői gondossággal és diszkrétan azonnal lelevelezi és személyesen meglátogatja vidéken is a hitelezőket, hogy gyors megegyezést hozzon létre. Az egyeztető iroda működését egyidejűleg tudomásul hozza a külföldi lapokban is azzal, hogy telefonon is minden nap d. u. 3-6 között díjmentes felvilágosítás nyerhető a „Pénzvilág“ szerkesztői helyiségében. Oradea-Mare, Jókai Mór-utca 17. sz. alatt.

Idegenforgalom Nagyváradon

Tegnap a következők érkeztek a nagyváradai szállókba:
A Park-szállóba: Major Jenő ügyvéd, Gyula; Kremár András kereskedő, Kassa
A Rimanóczy-szállóba: Preier Ignác kereskedő, Washington; Kepes Lajos kereskedő, Berettyóújfalú; Szamet Adolf mechanikus, Bécs.
A Palace-szállóba: Gertner Mór kereskedő, Szatmár; Gottdiner Béla kereskedő, Nyiregyháza.
A Metropol-szállóba: Steinberg Simon kereskedő, Auerbach István mozdonyvezető, Troksely István lakatos, Schreiber Mátyás mechanikus, Kraj-

sevics István lakatos Katzner János hivatalnok, Király Tódor asztalos, Grünfeld Ferenc tanuló, Szentmikióssy Béla fogorvos, Sipos Ferenc lakatos, Pállos János tanuló, Takács József lakatos, Himmer Rudolf lakatos, Bruncker Ottó hivatalnok, Kiss Sándor kádár, Katzer Károly kádár, Reiner Sándor hivatalnok, valamennyien Budapestről.

Puliti elfogadta Kovács György kihívását

Budapesti tudósítónk táviratozza: A párisi olimpiász alkalmával történt inzultus következményeképp Gerde Oszkár dr. és Kádár József huszárőrnagy, mint Kovács György dr., az olimpiai vívóversenyek egyik bírāja, megbízottai, táviratilag elégtételt kértek Puliti Oreste olasz vívómestertől a megbízójukon ejtett sértésért. Livornóból ma érkezett meg Puliti sürgönyválasza, melyben közli, hogy elégtételadás céljából rendelkezésre áll. Megnevezte egyben segédeit is: Onatelli Dominicót, a fascista milícia őrnagyát és Tonci grótot, Livorno polgármesterét. Kovács György dr. és Puliti segédei érintkezésbe léptek egymással. A párbajt valószínűleg Bécsben tartják meg.

Pesten befejeződött a dollár karrierje

Budapesti tudósítónk jelent: A magyar koronának stabilizálódásával alapjában megváltozott a magyar közgazdasági helyzet. Nem a korona rosszabbodására spekulálnak már Budapesten, hanem ellenkezőleg a javulására és az ugynevezett memos valuták értékcsökkenésére. Ezzel kapcsolatosan egészen új üzlet fejlődött ki. Eleinte csak kevesen vették észre ezt a pénzszerzési lehetőséget, azután mindtöbben, ma már egész Budapest angazsálva van benne, amint részt vett egy esztendő előtt a tőzsdei játékokban. Köznnyelven az új üzletágat „dollárkontremín“ nek nevezik, hivatalosan *kamatkozó valutakölcsön* a neve a bankokban. Az új üzlet abban áll, hogy ellő összeköttetésekkel bíró és megfelelő vagyonnal rendelkező emberek dollárkölcsönt vesznek föl. A bankok ilyen kölcsön után a kölcsönkérő banítása és az összeg nagysága szerint évi 18-30 százalék kamatot szednek. A kölcsön hosszabb lejáratu, két-három hónapra szól. Aki megkapja a dollárokat rögtön eladja és a magyar koronát kszoltatja. Ha néhány hét előtt fogtak hozzá ehhez az üzlethez, máig hatalmas vagyonokat kereshettek. Akkor a dollár 49.000 koronán állott, ma százezer számra ajánlják 77.000 koroná-

ért. Ha a kölcsönvevő megelégette a nyereséget, most ezen az olcsó kurzuson visszaveszi és kifizeti az adósságát.

Bódis Ferenc

arany, ezüst és ékszerárú üzlete
 Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.) I
Ezüstárú gyártás
 Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) I

Színház

Szerda délután: Hattyulovag, mérsékelt helyárrakkal.
 Szerda este: Süt a nap, rendes helyárrakkal.
 Csütörtök délután: Három grácia, mérsékelt helyárrakkal, kezdete fél 4 órakor.
 Csütörtök este: Hegyek alján, opera Péntek: Antónia, rendes helyárrakkal, rendes helyárrakkal.
 Szombat délután: Három grácia, mérsékelt helyárrakkal, kezdete fél 4 órakor.
 Szombat este: Gyere be rózsám, operett újdonság először, premier helyárrakkal.
 Vasárnap délután: Pompadour, mérsékelt helyárrakkal, kezdete fél 4 órakor.
 Vasárnap este: Gyere be rózsám, operett újdonság másodszer.
 Hétfő: Az asszony verve jó, népszínmű, a karszemélyzet jutalomjátéka, rendes helyárrakkal.

— **Búcsú előadások.** A társulat bucsuzójául szerdán délután a Hattyulovag mérsékelt helyárrakkal este pedig a Süt a nap nagyszerű színjáték kerül színre harmadszor a bemutató előadás szereplőivel. Sámson Mihály szerepét Harasztos Gusztáv játssa ez alkalommal, ki ebben a szerepben mutatkozott be a budapesti Nemzeti színház-nál óriási sikerrel. A Süt a Nap rendes helyárrakkal kerül színre. Csütörtökön délután a gyönyörű kiállítású táncos operettnek a Három gráciának lesz az első mérsékelt helyáru előadása, este a Hegyek alján gyönyörű zenéjű operában bucsuzik az opera-együttes Baksay, Pogány, Tihanyi, Feleki, Márkus, Békési és Váradai karmester is. Pénteken este az Antónia e nagyszerű vigjátékot fogjuk látni, ebben bucsuzik a drámai együttes nagyrésze. Jósika, Körösi, Pogány, Kertész Mancsi, Tóth, Földes, Harsányi. A cigányprimás szerepét ezen a bucsuestén Bura Sanyi fogja játszani. Szombaton délután a Három grácia, vasárnap délután a Pompadour kerül színre mérsékelt helyárrakkal, szombaton és vasárnap este a legmulatságosabb táncos operettnek egyiké-ne a Gyere be rózsámnak lesz a bemutató előadása. E négy előadásban bucsuzik az operett

együttes. Hetényi főrendező és Szatmári karnagy. Ezenkívül zenekar is bucsuzik ebben a négy előadásban.

HIRDETMEYNY

Oradea-Mare város előjárósága, mint I-ső foku iparhatóság, felhívja mindazon kereskedőket, iparos és iparvállalatokat kik állam nyelvén kiállított iparigazolvány kiadását kérték, hogy az iparhatóságnál annak átvétele végett folyó hó 7-ik napján délelőtt 9 és 1 óra között jelenjenek meg.

Városi előjáróság

Sednia orfanala a Jud. Bihar. 18489—1924.

HIRDETMEYNY.

Biharvármegye árvaszéke felhívja a román állampolgársággal bíró kiskorúak és gondnokoltak törvényes képviselőit, hogy jelsétség be a jelen hirdetmény kibocsájto árvaszéknél az általuk képviselt kiskorúak és gondnokoltak azon követeléseit melyek olyan magyarországi árvaszékekkel szemben állanak fenn, melyeknek területe a trianoni békeszerződés folytán változás nem szenvedett. A nyilatkozatnak a bejelentő nevéb, a fennálló követelések összegét, az illető gyámpénztár megnevezését és a követelésnek a gyámpénztárral szemben való keletkezésének időpontját kell tartalmaznia.

A nyilatkozatok a megyei árvaszékekhez folyó évi aug. hó 10-ig adandók be, ahonnan a folyó évi augusztus 2-án 1924 sz. alatt kelt rendelet értelmében a pénzügyminiszteriumhoz lesznek előterjesztve.

Oradea-Mare, la August 1924

Olvashatatlan aláírás, presedinte.

Nagyvárad Orth. Izr. Hitközség ARLEJTESI HIRDETMEYNY

A nagyvárad orth. izr. hitközség arlejtést hirdet építési munkálatra f. évi aug. 10. délelőtt 11 óra határidővel.

A terv és feltételek Zárda-utca 2. szám alatti emeleti hitk. irodában megtekinthetők hol másolatok kaphatók és hol az ajánlatok beadandók lesznek.

Előjáróság.

VIZUMOL
 GYORSAN PONTOSAN OLCSON
 HEGEDUS HIRLAPIRODA TELEFON

Kiárusítás. F. hó 4-től 15-ig. Mult évről visszamaradt férfi öllöny, felöltő, szövetek, atmeneti és télikabát

Deutsch Posztóáruház

Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) I

Budapesti futballcsapat első váradai mérkőzése

4:1 arányban kikapott a Vasasoktól a Törekvés

Két kolozsvári győzelem után tegnap délután Nagyváradon vendégszerepelt a budapesti Vasasok csapata és itt is fölényes játék után 4:1 arányban verte meg a Törekvést. A kedvezőtlen időjárás dacára jó néhány ezer ember szorongott a Sporttéren. Mindenki tanujvá akart lenni a nagyszerű budapesti csapat bemutatkozó játékának. A derek Vasasok meg is érdemelték a rendkívüli érdeklődést, de viszont el kell ismerni, hálásak is voltak érte. Olyan szép és lendületes játékot produkáltak, amilyenre a váradai pályán régen nem akadt példa. A sikos, átázott talaj sokban akadályozta a csapat játékát, de a kifinomult stílust az alkalmatlan pálya sem tudta lerontani. A csatársor precíz labdasztogatása, a halfok észszerű helyezkedése és nem utolsósorban a védelem ereje arról tett tanuságot, hogy mi csapatainkkal az összehasonlítás felettébb kedvezőtlen lenne. Amellett tegnap volt alkalmunk tapasztalni, hogy végtelenül fegyelmezett, soha sem lamentáló játékosokból áll a csapat, amely szófecsérlés helyett kizárólag a játék szépségére fekteti a súlyt.

A mérkőzés meglepetése mégis az volt, hogy Ströck Albi bravurosan megszerezte a mets vezető gólját. Igaz, hogy a Vasasok ezért nem maradtak adósak. A jól kombináló csatársor a kitűnő Takács révén pár percen belül kiegyenlített és az egyenlítő gól után magukhoz ragadva az irányítást, olyan vehemens iramu játékot diktáltak, amelynek minden legapróbb mozzanata újabb és újabb meglepetést hozott. A halfokról lepattanó labda pontosan jutott a centertől az összekötőhöz, onnan a szélsőhöz, akiknek aztán biztos beadásait nem nehéz volt góllá értékesíteni. Valamennyiük közül fejjel megszerezte ki Himmel balszélső, akinél egyszerűbb és biztosabban helyezkedő csatárt a váradai pályán nem láttak még. Szédítő technikája, nyugodt fair játékát mindenkit meglepett. Mindvégig áradhatatlan szívós játékos volt mellette Takács centercsatár, akinél labdavezetése szintén bravuros. A Törekvés felmért nem egy ízben állították igen szeszedelmes feladatok elé. Brunecker, aki különben két gólt rugott, rámenő játékos és a kínálkozó alkalmakat pilanatok alatt ki tudja használni. A negyedik gólt Grünfeld ifjúsági játékos rugta, aki a súlyosan megsérült Szentmiklóssy helyére a második half helyén játszott.

A vezető gólt az első pillanatokban Ströck Albi szerzi meg Csomag magasan velt labdáját a mítsem sejtő kapus mellett a kapu balsarkába helyezi. Gól után a váradiakat a Vasasok odarögzítik kapujok mellé. A nyomasztó fölénynek meg is van az eredménye. Takács lövése a kiszaladó Koll mellett kerül a hálóba. Kiegyenlítés után tovább tart a Vasasok fölénye s Himmel mesteri beadását Brunecker védhetetlenül góllá rugja. A Vasasok nem sokat örömlenek a Törekvés játékosainak idekedésével és a frontban lévő csatársor Baranecker révén már újabb gólt szerez. A váradai kapus erre elhagyja helyét és csak hosszas kapacitálás után vissza a kapuba.

A második felidőben a Vasasok kissé visszamennek, a Törekvés csatársora azonban képtelen eredményt elérni. Szentmiklóssy összefut Nagy Elemérrel. Előbbiek karja sérül meg súlyosan, Nagy Elemért a fején éri sértés. Nagy Elemér helyére Török Sándor áll be, Szentmiklóssy pedig Grün-

felddel helyettesítik. A játék menete ezután újból ugyanaz, mint az első felidőben. A Vasasok támadnak, a Török-

vés védelmi állást kénytelen elfoglalni. Ilyenformán a pestiek fölénye csupán Grünfeld góljában jutott kifejezésre. Viszont a kiváló Bartha-Székely hátvéd pár nem tudott kellő formát mutatni a sáros talajon a pesti csatársornak, de azért Ströck és Zsiga meg Róth, sok meleg percet szereztek a Vasasok kapuja előtt. Dr. Morár Teofil, aki a

meccset nagy hozzáértéssel vezette le, a korán beálló sötétség miatt 5 perccel a normális játékidőn belül lefújta a mérkőzést.

A vendéglátó csapat este vacsorát adott a pesti Vasasok tiszteletére akik a ma délutáni vonattal utaztak vissza. Vasárnap már Kattovitzban játszanak a lengyel bajnokcsapattal.

Marcus István lemondott az Actiunea Romaneasca elnökségéről

Marcus István színészeti főfelügvelő értesülésünk szerint lemondott az Actiunea Romaneasca elnöki állásáról.

Minek tagadjuk: ezt a lemondást meglepéssel vesszük tudomásul, ha ennek az volt az indító rugója, hogy Marcus István revideálta azokat a meggyőződéseket, amelyek az Actiunea Romaneasca élére sodorták. Nagyvárad kisebbségi társadalmi fájdalommal látta, hogy Marcus István e kihangsúlyozottan szélső sovíniszta és antiszemita szervezet vezetésére vállalkozik, jóllehet vele szem-

ben a kisebbségek mindig tüntető megbecsülést tanúsítottak. Ma is megmagyarázhatatlan előttünk ez a lépés. Ez a kisebbségi társadalom azonban akkor sem fordult ellene, amikor szóval és tollaival harcolt Marcus István az ő új hitvallásáért és művészi szereplését tovább is megértő támogatással fogadta és pártfogolta.

Legyen szabad nekünk Marcus István visszavonulását az Actiunea Romaneasca éléről dokumentumképpen elkönyvelnünk arról hogy politikai felfogása megváltozott és nem akarja többé személyével és nevével fe-

dezni azt az irányítást, amelynek követése Nagyvárad társadalmának tulnyomó többsége előtt helytelen, indokolatlan és az ország és a város belső harmóniájára nem kívánatos.

Értesülésünk szerint az Actiunea Romaneasca új vezetője dr. Pop Romulusz ügyvéd néhai dr. Pop Coriolánnak, Bihar megye és Nagyvárad első román prefektusának fia lesz. Meggyőződésünk, hogy dr. Pop Romulusz, akit intelligens és felvilágosult urnak ismerünk, mérsékelt és meggondolt irányban fogja vezetni az akciót.

Egyetlen angol katona sem maradhat Kölnben

Lloyd George szenzációs beszéde az angol alsóházban

Londonból táviratozzák: Az alsóház tegnapi ülésén Lloyd George hosszabb beszédet mondott, amelyben a Ruhr-megszállást betörésnek és törvénybe ütköző nemzetközi jogellenes cselekedetnek minősítette.

Nagyon komoly következményekkel járna, ha a Ruhr-megszállást két évvel meghosszabbítanák.

Felvilágosítást kér a kölni zóna kiürítéséről, mert a békeszerződésben megszabott öt év januárban lejárt.

Az az indoklás, hogy a kiürítés még nem vált esedékessé, nem egyéb a kötelezettség alól való tisztességtelen kibuvásnál.

Az alsóház nemcsak azt akarja tudni, hogy az angolok kivonulnak-e Kölnből, hanem azt is, hogy bevonulnak-e oda más csapatok, mint ahogy az az amerikaiak kivonulásánál történt. Mivel az angol csapatok Köln polgáraival jó viszonyban voltak, ebből bonyodalmak állanának elő, ami Mac Donald művét is veszélyeztetné.

Legyen vége a „mulasztás” és a „szándékos mulasztás” nevetéses terminus technikussokkal való játékoknak.

Örül, hogy a németeket Mac Donald egyenrangú felekként hívta meg, amit sajnós. Ver-

saillesben nem lehetett megtenni.

Mac Donald válaszában kifejtette, hogy minden erejével azon örködött, hogy a tárgyalások ne távolodjanak el a Davos-terv problémáitól. Kijelenti, hogy a konferencia határozatait minden feltétel nélkül adták át a németeknek. Nem egyezik bele, hogy

angol katona egy pillanattig is tovább maradjon Kölnben, mint az szükséges.

Mac Donald beszéde rendkívüli hatást keltett az angol alsóházban.

Ullmann báró jubilál

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: A Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatójának, Ullmann Adolfnak félszázados működését ma ünnepezték a bank központjában. A jubileumon báró Ullmann Adolf, aki Marienbadban üdül — meg sem jelent az ünneplésen. Levelet intézett a bankhoz, amelyben köszönetet mond a tisztviselőknek ragaszkodásukért és szeretetükért.

Báró Ullmann a Hitelbank tisztviselői javára 500 millió koronát és a Kereskedelmi Akadémia részére, ahol tanulmányait végezte, 50 millió koronát adományozott.

A Hitelbank váradai fiókja táviratilag üdvözölte a jubiláns elnököt.

MAI ZÜRICHI NYITÁS

NEWYORK	53075
LONDON	2369
PÁRIS	2910
BUKAREST	235
BUDAPEST	069
BÉCS	0076
PRÁGA	157250
MILANO	2323

Kalandos szökés a nagyváradai fogházból

A szökevényt elfogták az utcán

Tegnap hét óra körül, amikor még nem is szürkült, s a sötétség a Széchenyi-téri fák lombjai alól kacintgatott a megyeháza ódon épületére, az ügyészség első emeleti ablakában egy darócruhás férfi jelent meg. Először nem tűnt fel a járőrelőknek, de amikor hosszu kötelet engedett ki az utcára s gyorsan kuszott a falon lefelé, csoportba verődött az utca népe és úgy bámulta az érdekes látványt. Eppen arra járt dr. Popovici ügyész, aki

nemsokat teketóriázott, beszólt örökért az épületbe és a szökni készülő rab két börtönőr karjai közé pottyant.

— Előérzetem volt, hogy nem sikerül — szólta aránylag nyugodt hangon a szökevény, akit Dávid Józsefnek hívnak s háromévi fegyházra ítélték el legutóbb, mint visszaeső tolvajt.

— A fene egye meg, nyáron olyan későn sötétedik — morfondirozgatott magában, amikor vitték a vezetőügyész elé.

— Hallottam, hogy keresnek, hát sietni kellett — tette még hozzá. Így vigasztalta magát a szerencsétlen flótás.

Dr Sovrea Valér vezető-ügyész előtt elmondta, hogy bár nagyon meg volt elégedve a bánásmóddal, mégis unta már magát.

Napközben az irattárban dolgozott már régebbi idő óta Dávid József. A szokásra — mint mondtotta — az adott impulzust neki, hogy új börtönörök kerültek a fogházba, akik a renddel még nem voltak tisztában. Így tegnap este az őrének azt hazudta halló órái után, hogy egy vezető ügyész parancsára neki az irodában kell dolgozni egész éjjel. Az őre felvitte az irattárba, amelyet egy álkulccsal az őre előtt fölnyitott.

— No, most elmehecc — mondtotta a tapasztalatlan börtönörnek, aki el is ment.

Mikor a börtönör egyedül hagyta, a második emeletről leszökött az elsőre egy üres szobába, ahol magarázarta az álkulccsal az ajtót. Itt az ajtókat összekötésre való csattos öveket összefűzte és leereszkedett az utcára.

— Beakartam várni a sötétséget de hallottam, hogy kint keresnek, mert hogy eltűntem az irattárból.

— Ne tessék haragudni vezető ügyész ur — mondtotta végül, amikor kihallgatása véget ért — kicsit dilinós vagyok.

A magyar miniszterelnök fia Romániában

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: Gr. Bethlen István magyar miniszterelnök tegnap egy napi tartózkodásra, családi ügyben Budapestre érkezett. Fia, András, hosszabb külföldi tartózkodás után szintén tegnap érkezett Budapestre és nyomban továbbutazott Romániába családi ügyek elintézésére. A magyar miniszterelnök ma visszautazott Fonyódra.

Még nem kezdték meg Biharmegyében az egyházi vagyonszelezését

Megirtuk, hogy mára a kultuszminiszterium egy vezérigazgatójának ideérkezését jelezték, akinek az lett volna a feladata, hogy a megye keresztény felekezeteinek lelkészeit és összes főszolgabírát kioktassa az egyházi javak összeírása tekintetében. A lelkészek és főszolgabírák ma délelőttre össze is gyűltek a megyeházán, de Popovici Miklós dr. prefektus csak azt közölte velük, hogy a miniszterium delegátusa nem érkezett meg. Megnyugtatta a prefektus a lelkészeket, hogy a kultuszminiszter a legjobb indíttal kezelni a papság javadalmozása ügyét.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

LEVELEZÉS

KOMOLY, intelligens férfi ismeretségét keresi 20 éves barna leány. Cél a jövőben nem látunk, levelet „Fatalista” jellegre a Hegedüs hírlapirodába. 376

HÖLGYEK, amilyen szép színes, nyers selymeket és divat ethaminokat elgondolnak Rimanóczy-utcán Kertész Reclám üzletében a legolcsóbbak.

ALKALMAZÁS

TANULÓ fizetéssel felvétetik Heller és Seidmann cégnél (zsidó ünnepeken zárva.) 368

ROMANUL beszélő tanító kerestetik. Strada Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 47. szám. 369

INTELLIGENS kiszolgálónő, ki románul beszél, felvétetik. Modistin előnyben. Salon Chic, Sas passage. 371

TANULÓ fizetéssel felvétetik Fekete borkereskedő, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 2. 372

IRODAI üvegfal, üzletberendezés eladó a Hegedüs hírlapirodában. 37

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ rövid zongora. Paliszander ebédlő 6 székkel. Cim Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 272

HAROMAJTOS Garderob szekrényt megvételre keresek. Alapi-utca 5. 360

VENNÉK öt ablakra használt spaletát. Strada Avram Jancu (Kossuth Lajos-utca) 15. házfelügyelőnél. 373

FÜRDŐKAD kályhával eladó. Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 377

NAGYON szép horgolt ridikülök, horgolt selyem terítők, rojtos kendő eladó. Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 310

SÜRGŐSEN eladó Cseresznyefa ebédlő világos hálószoba 4—3 m. szmirnászöngy, 2 és fél—3 és fél perzsaszöngy, kisebb perzsák, lámpák, porcellánok, képek, hármás garderob szekrény fehér. Cim Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 273

KÜLÖNFÉLÉK

ELSŐRENDÜ ebéd kosztot a csendőr laktanyához közel keresek. Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 375

BIZOMÁNYBA elfogadok porcellánt, kézimunkát, fehérneműt. Szász, Ferdinand király (Rákóczi) ut 30. jobbra. 23

x UJ KÖLCSÖNKÖNYVTÁR JEGYZÉK megjelent, ára 10 lei. HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA

Abbázia legszebb helyén, közvetl. a tenger partján festői kilátással

Dr MAHLER

Szanalórium és penziója

Elsőrangú étkezés, gyönyörű szobák, tengerre nyíló erkélyvel, pompás teraszok, remek kert. Csend, nyugalom. Pihenésre kiválóan alkalmas. Szana óriumi kezelés nélkül is. Mérsékelt penzió-árak. — Előkelő vendégek Európa minden részéből.

Szőnyeg ocassió

Sikerült megvennem egy tétel gyönyörű szép kisebb-nagyobb

valódi

perzsa

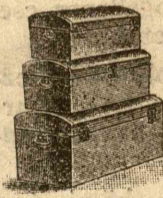
szőnyeget

melyeket olcsó árban elárusítok

II.

Sternberg I.

régiségkereskedő. Kishidő.

A legjobb kivitelű bőr-, fieber- és vászonbőröndök, valamint berendezett kazeták és isklatások detailban is

kaphatók engross árak mellett a Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyárban Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18. Javításokat is vállalunk. Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyár Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18.

Eladó

40 kishold föld tanyával, szép 2 szobás lakással, istállókkal, sertéshizlalóval, jó országot mentén felszereléssel 600,000 lei. — Kettő kishold szőlő sürgősen 2 szoba, konyhas épülettel, istállóval, terméssel 75,000 lei. Kisebbségre nagyobb házak.

Értekezhetni

Toma Józsefnél

Nilgesz-telepen, d. u. 3—6-ig Körös-utca 21. szám.

Sonnenfeld Adolf részv. társ.

10 Lei egy hétre az előfizetés a kölcsönkönyvtárba.

Lépjén be, mert elolvashatja a legszebb, legdrágább könyvet, amit pénzen meg nem vehet.

Hegedüs hírlapiroda